

Tarih: 22.05.2014

Sayı: 4/5556

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Soma Termik Santralında kükürt arıtma tesisi bulunmaması ve maden ocaklarından atılan atıkların yanmasından kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi, hava kirliliğinden kaynaklanan sorunların çözülmesi ve kullanım süresi dolan ancak faal durumda olan Soma Termik Santrali A ünitesinden kaynaklanabilecek bir facianın önlenmesi amacıyla yasal düzenlemeler de dahil olmak üzere Anayasanın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

① Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

Oktay VURAL
Sınır Milletvekili:
Sınır ORAL
(MANİSA)

Yusuf Halaoğlu
Konya
Barış BİLAL
Konya
Fahri

Ali

Boğaziçi
Kocaeli

Ahmet Duran Bulut
Balıkesir M.V.

Necati ÖRENÖZ
BULANCI

Mehmet Şandır
Karsin M.V.

Mehmet Şandır
Antalya

Ali ÖZ
Mersin M.V.

Mehmet Erol
Muğla

Oktay Öztürk
Erz. M.V.
Oktay

Cemal Şimşek
Samsun M.V.

Alim İKİ
Kütahya M.V.

Mustafa EREN
Antalya M.V.
Prof. Dr. Tunca Toksoy
Antalya M.V.

Mustafa KATACI
Konya

Nevzat Korkmaz
Isparta M.V.

Mümin Kuthuata
Sakarya M.V.

Rezat Döğün
Konya

Muhammed
Adana

GEREKÇE: Dünya sağlık örgütünün Eylül-2013 raporuna göre; hava kirliliği sigaradan sonra akciğer kanserini tetikleyen en önemli etkidir. Dünya Sağlık Örgütü'ne bağlı olarak çalışan Uluslararası Kanser Araştırmaları Kurumu (IARC), kansere yol açan maddeler bakımından hava kirliliğini, tütün dumanı, UV radyasyonu ve plütonyum ile aynı kategoride sınıflandırmaktadır. IARC'a göre, hava kirliliğinden dolayı dünya çapında her yıl 223 bin kişi hayatını kaybetmektedir.

Soma Termik Santralinde yakılan kömür, bacagazı filtresi olmadığı için havayı kirlletmektedir. Soma Termik Santrali bacagazına (1-6) kükürt filtresi takılmasına yönelik proje 1996 yılında Kamu Yatırımları Programına alınmış ancak bugüne kadar projeye başlanmamıştır. Ayrıca Soma'daki kömür ocaklarından atılan atıkların yanmasından oluş gazlar da hava kirliliğine yol açmaktadır. Bu kirli hava Manisa kent merkezine hatta İzmir'in Aliađa ilçesine kadar yayılmaktadır.

Soma'da hava kirliliği oranı ve kanser, bronşit ve astım hastası sayısı dünya standartlarının çok üstündedir. Soma'da yeni doğan çocukların büyük bölümü astım ve bronşit hastasıdır. 105 bin nüfuslu Soma'da 2013 yılında sadece Soma Devlet Hastanesinde 650 bin poliklinik, 150 bin acil servis muayenesi yapılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün Mart 2014 Hava Kalitesi Bültenine göre; Soma, Mart 2014'de 119,07 (µg/m³) Partiküler Madde (PM₁₀) ortalamasıyla Türkiye'de ikincidir. Manisa merkez ise 85,23 (µg/m³) partiküler madde ortalamasıyla 12'ncidir. Aynı rapora göre; Soma, Mart 2014'te 121,35 (µg/m³) kükürtdioksit ortalamasıyla Türkiye'de ikinci sıradadır. Manisa merkez ise 11,52 (µg/m³) kükürdioksit ortalamasıyla 48'inci sıradadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce Soma'daki hava kirliliği ile ilgili olarak soru önerge 3 Mart 2014 tarihinde vermiş olduğu cevapta " Özelleştirme İdaresi Başkanlığımızdan bakanlığımıza iletilen 28.12.211 tarih ve 7498 sayılı yazıda Soma Termik Santrali'nin A ve B santrallerinden oluşmaktadır. A santrali kullanım ömrünü doldurmuştur, ancak faal durumdadır. Soma A santralinin faaliyetini sürdürmesine karar verildiği takdirde ünitelerin elektro-filtre rehabilitasyonlarının yapılması gerekmektedir. Soma B santralinin hiçbir ünitesinde Baca Gazı Kükürt Arıtma Tesisi bulunmamaktadır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yazılan yazıda, Soma Termik Santrali bacagazı kükürt arıtma tesisi yapımı ile 3 üncü ve 4 üncü ünitelerin elektro-filtre rehabilitasyonu için ihale ve sözleşme aşamalarının tamamlanmıştır. Ancak Kalkınma Bakanlığı bacagazı kükürt arıtma tesisi için EÜAŞ Yatırım Programında Soma Termik Santrali için ödenek ayrılmasına izin vermemiştir. " şeklinde cevaplandırmıştır.

Soma Termik Santralından kaynaklanan hava kirliliğini TBMM Genel Kurulunda, 2009 yılından itibaren Plan ve Bütçe Komisyonunda; Enerji ve Tabii Kaynaklar, Çevre ve Orman Bakanlığı, Orman ve Su işleri ve Çevre ve Şehircilik Bakanlıklarının bütçelerinde gündeme getirmemize, bu konu ile ilgili olarak ilki 13.10.2009 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına beş adet olmak üzere, Çevre ve Şehircilik Bakanlarına soru önergesi vermemize rağmen hiçbir ilerleme kaydedilememiştir.

Soma'daki hava kirliliği insan sağlığı üzerinde çok ciddi sorunlar yaratmaktadır. Ayrıca kullanım süresi dolan ancak hala faal kullanılan Soma Termik Santrali A ünitesinin yeni bir faciaya yol açması kaçınılmazdır.

Soma Termik Santralinde kükürt arıtma tesisi bulunmaması ve maden ocaklarından atılan atıkların yanmasından kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi, hava kirliliğinden kaynaklanan sorunların çözülmesi ve kullanım süresi dolan ancak faal durumda olan Soma Termik Santrali A ünitesinden kaynaklanabilecek bir facianın önlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İltüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.